

**EUROOPA KALANDUSFONDI PROJEKTI NR
921009740013**

**“TILAPIA KASVANDUSE EHTAMINE TORGU
VALDA. VESIVILJELUSSEADMETE OSTMINE JA
PAIGALDUS. VESIVILJELUS
JUHTIMISSÜSTEEMI OSTMINE JA PAIGALDUS.
PLASTIKBASSEINIDE OSTMINE JA
PAIGALDAMINE. TRAKTORI JOBMANN 200-30
OSTMINE.”**

TOIMINGUTE AUDIT

TOETUSE SAAJA: “AROWANA OÜ”

LÕPPARUANNE NR 2012-007
REGISTREERIMISE NR 6.5-5/1095, 20.06.2012

20.06.2012

Toetab Euroopa Liit

Auditi lõpparuanne saadetakse:

Korraldusasutus

Sertifitseerimisasutus

Arowana OÜ

EESSÕNA

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Euroopa Kalandusfondi (EKF) meetme 2.1 projekti nr 921009740013 „Tilapia kasvanduse ehitamine Torgu valda. Vesiviljelusseadmete ostmine ja paigaldus. Vesiviljelus juhtimissüsteemi ostmine ja paigaldus. Plastikbasseinide ostmine ja paigaldamine. Traktori Jobmann 200-30 ostmine.“ toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele. Euroopa Komisjoni määruse nr 498/2007 artikkel 42 lõike 2 kohaselt on auditi eesmärgiks analüüsida ja hinnata:

- kas projekt vastab rakenduskava valiku/hindamise kriteeriumitele, on läbi viidud kooskõlas heakskiitva otsusega ning vastab kõigile selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele;
- kas deklareeritud kulud vastavad toetusesaaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele;
- kas toetuse saaja deklareeritud kulud vastavad ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele;
- kas toetuse saajale on toetus makstud õigeaegselt ja ettenähtud mahus (avaliku sektori poolne panus on toetuse saajale makstud vastavalt nõukogu määruse nr 1198/2006 artiklile 80, st ettenähtud mahus ja ajal, ilma mahaarvamiste ning vahendustasudeta).

Auditi ulatus hõlmab:

- projekti tegevuste elluviimise kontrolli;
- toetuse saaja raamatupidamisdokumentide vastavuse kontrolli deklareeritud kuludele;
- väljamaksmiseks taotletud kulude, kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja muude tõendusmaterjalide kontrolli;
- kulude abikõlblikkuse kontrolli (vastavust Euroopa Liidu ja siseriiklikele abikõlblikkuse reeglitele);
- toetuse saaja omafinantseeringu olemasolu ning toetuse ja omafinantseeringu proportsioonide kontrolli;
- toetuse saaja ja toimingute vastavust konkreetse meetme määrusega kehtestatud nõuetele.

Audit viidi läbi ajavahemikul 22.02.2012 – 20.06.2012.

Auditi viisid läbi siseaudiitorid Terje Keerberg (auditi juht) ja Marika Adler. Siseauditi eest vastutavaks isikuks on siseauditi osakonna juhataja Margit Krieger.

Audit on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud siseauditi (*Institute of Internal Auditors – IIA*) standarditega.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

Kinnitame lõpparuande 11 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Auditi juht:

Margit Krieger
Siseauditi osakonna juhataja,
Euroopa Kalandusfondi rakenduskava
auditeerimisasutuse volitatud isik

Terje Keerberg
Auditi juht

Koopia edastatakse:

Helir-Valdor Seeder, *põllumajandusminister*

Ants Noot, *Põllumajandusministeeriumi kantsler*

Toomas Kevvai, *Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse ja kalanduspoliitika asekantsler*

SISUKORD

SISUKORD	4
KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST	5
A-OSA	6
ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE	6
B-OSA	10
AUDITI TÄHELEPANEKUD	10
1. Toimingu vastavus rakenduskava valikukriteeriumidele, toetuse taotluse rahuldamise otsusele ning toetuse kasutamise eesmärkidele ja tingimustele.	10
2. Deklareeritud kulude vastavus raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.	10
3. Toetusesaaja deklareeritud kulude vastavus ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele.....	10
4. Toetuse maht, ajastus ja finantseerimine.	10
5. Meetme määrusega sätestatud nõuete täitmine.	10

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et Arowana OÜ tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Aruanne on

- märkusega, oluline² tähelepanek

Peamised tähelepanekud:

- toetuse saaja ei ole teavitanud viivitamata Ametit kirjalikult vastavalt meetme 2.1 määruse³ § 19 lg 2, lg 4 p 2 kasvatatava kalaliigi muutmisest (vt B-osa punkt 5).

Toimingute auditi lõpparuanne avalikustatakse Põllumajandusministeeriumi koduleheküljel.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² Olulised on tähelepanekud,

- mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused),
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada struktuuritoetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist.

Olulised tähelepanekud nõuavad toetuse saaja juhtkonnalt asjakohast reageerimist ja lahendamist.

Väheolulised on tähelepanekud,

- mis ei oma finantsmõju;
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis.

Väheolulised tähelepanekud vajavad toetuse saaja reageerimist ja lahendamist.

³ Põllumajandusministri 12.05.2008. a määrus nr 46 Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava meetme 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“ raames teotuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord (RTL 2008, 39, 557)

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Prioriteet, meede:	Meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus”
1.1.2 Projekti number:	921007420013
1.1.3 Projekti nimetus:	Tilapia kasvanduse ehitamine Torgu valda. Vesiviljelusseadmete ostmine ja paigaldus. Vesiviljelus juhtimissüsteemi ostmine ja paigaldus. Plastikbasseinide ostmine ja paigaldamine. Traktori Jobmann 200-30 ostmine.
1.1.4 Toetuse saaja:	Arowana OÜ
1.1.5 Toetuse saaja kontaktisik:	Raul Schiff
1.1.6 Projektitaotluse esitamise kuupäev:	28.01.2009
1.1.7 Taotluse rahuldamise otsuse number ja kuupäev:	PRIA peadirektori 09.06.2009. a käskkiri nr 1-3.18/59
1.1.8 Vahendusasutus:	PRIA
1.1.9 Projekti koordinaator (meetme arendustöö eest vastutaja) vahendusasutuses:	Evely Mälton (asendab Annika Teino)
1.2 PROJEKTI AJAKAVA	
1.2.1 Projekti tegevuste periood:	09.06.2009-09.06.2011 Toetuse saaja on taotlenud tähtaja pikendust, kuludokumentide esitamise lõpptähtaeg on 09.12.2011.
1.2.2 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	09.06.2009-09.06.2011 Toetuse saaja on taotlenud tähtaja pikendust, kuludokumentide esitamise lõpptähtaeg on 09.12.2011.
1.3 PROJEKTI KOGUEELARVE (kroonides/eurodes)	
1.3.1 EL-i osalus:	5 546 744,25 EEK / 354 501, 57 EUR
1.3.2 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	1 848 914, 75 EEK / 118 167,19 EUR
1.3.3 Eesti avaliku sektori omafinantseering:	-
1.3.4 Erasektori finantseering:	9 769 414,00 EEK / 624 379,35 EUR
1.3.5 Projekti maksumus kokku:	17 165 073,00 EEK / 1 097 048,11 EUR
1.4 PERIOODIL 01.10.eelmine aasta kuni 30.09. jooksev aasta DEKLAREERITUD KULUD (kroonides/eurodes)	
1.4.1 Periood :	01.10.2010-30.09.2011
1.4.2 EL-i osalus:	1 495 699,18 EEK / 95 592,60 EUR
1.4.3 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	498 566,55 EEK / 31 864,21 EUR

1.4.4 Eesti avaliku sektori omafinantseering:	-
1.4.5 Erasektori finantseering:	2 620 399,47 EEK / 167 474,05 EUR
1.4.6 Projekti kalendriaastal deklareeritud kulud kokku:	4 614 665,19 EEK / 294 930,86 EUR
1.4.7 Deklareeritud kulude väljamaksed (kroonides/eurodes) ja väljamaksete kuupäevad	1 994 265,72 EEK / 127 456,81 EUR (28.10.2010)
1.4.8 Auditeeritud kulude sertifitseerimise kuupäevad	1.02.2011

1.5 AUDITEERITUD KULUD (kroonides/eurodes)

1.5.1 Deklareeritud kulude üldkogum, millele auditi tulemusena hinnang antakse (kroonides/eurodes):	1 994 265,72 EEK / 127 456,81 EUR
1.5.2 Valimi suurus (kroonides/eurodes); (%):	1 994 265,72 EEK / 127 456,81 EUR, 100%

1.5.3 Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud (kr): - krooni / eurot, millele lisandub potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu summas - krooni / eurot

	EL-i osalus	Eesti avaliku sektori osalus		Erasektori finantseering	Kokku
		Sihtotstarbeline finantseering	Omafinantseering		
Mitteabikõlblikuks osutunud summa:	-	-	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu kalendriaastal (referentsperioodil):	-	-	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu tulevastel perioodidel:	-	-	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu eelnevatel perioodidel:	-	-	-	-	-
Mitteabikõlbliku kulu summa, mis on välja makstud enne kalendriaastat (referentsperioodi):	-	-	-	-	-
1.5.4 Valimi alusel leitud vea määr (%):					-
1.5.5 Projekti raames eelnevalt tuvastatud vead ja rikkumised, mis on seotud auditeeritava projektiga:					-

2. Auditi eesmärk ja ulatus

Auditi eesmärk oli hinnangu andmine EKF toetuse kasutamisele projekti nr 921009740013 „Tilapia kasvanduse ehitamine Torgu valda. Vesiviljelusseadmete ostmine ja paigaldus. Vesiviljelus juhtimissüsteemi ostmine ja paigaldus. Plastikbasseinide ostmine ja paigaldamine. Traktori Jobmann 200-30 ostmine.“ raames vastavalt kalandusturu korraldamise seaduse § 19² lõikele 1.

3. Auditi alus

Audit viidi läbi vastavalt Kalandusturu korraldamise seaduse § 19² lõikele 1, § 68 lõigetele 2 ja 2¹, EKF-i auditi strateegiale 2007-2013 ja EKF-i toetuste auditeerimise 2012. aasta tööplaanile, mis koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel väljamaksetel võrdne võimalus valimisse sattuda. Projekti nr 921009740013 väljamaksetaotlus nr 3 sattus auditeeritavate projektide/väljamaksete valimisse.

4. Auditi läbiviimise aeg ja läbiviijad

Auditi läbiviijad (nimi, asutus, üksus, ametinimetus):	Terje Keerberg, Põllumajandusministeerium, siseauditi osakond, siseaudiitor (auditi juht) Marika Adler, Põllumajandusministeerium, siseauditi osakond, siseaudiitor
Auditi läbiviimise aeg (sh kohapealsete auditi toimingute läbiviimise aeg):	22.02.2012 – 20.06.2012 (sh kohapealsete audititoimingute läbiviimine 22.03.2012)

5. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitorid analüüsisid ja hindasid toetuse saaja juures toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

Kohapealsete toimingute käigus toetuse saaja juures analüüsiti ja hinnati projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, omafinantseeringu olemasolu, hangete teostamise õigsust, EKF sümboolika kasutamist ning intervjueriti/küsitleti projekti rakendamisega seotud isikuid.

Auditi läbiviimisel lähtuti auditeerimisasutuse poolt väljatöötatud “Toimingute auditi käsiraamatus” kirjeldatud metoodikast.

6. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatus ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Kalandusturu korraldamise seaduse § 19⁸ lg 3 punktide 8 ja 9 alusel on toetuse saaja kohustatud osutama auditi teostamiseks igakülgset abi ja andma õigustatud isiku kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt

ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

1. Toimingu vastavus rakenduskava valikukriteeriumidele, toetuse taotluse rahuldamise otsusele ning toetuse kasutamise eesmärkidele ja tingimustele.

Toiming vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele ja taotluse rahuldamise otsusele. Tegevused on teostatud olulises osas otstarbekalt, vastavalt toetuse taotluse rahuldamise otsuses toodud eesmärkidele ja tingimustele.

2. Deklareeritud kulude vastavus raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse kasutamisega seotud dokumentatsioon on olulises osas olemas, õige ja asjakohane. Toetusesaaja poolt projekti jooksul teostatud tehingud ja deklareeritud kulud vastavad olulises osas toetusesaaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele.

3. Toetusesaaja deklareeritud kulude vastavus ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele.

Toetusesaaja deklareeritud kulud on olulises osas abikõlblikud ning kooskõlas tegelikult teostatud tegevuste mahu ja sisuga.

4. Toetuse maht, ajastus ja finantseerimine.

EKF-i toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

5. Meetme määrusega sätestatud nõuete täitmine.

Toetusesaaja on olulises osas täitnud meetme määrusega sätestatud nõudeid, v.a. Ameti viivitamata muutustest kirjalik teavitamine (vt. *alljärgnev tähelepanek*).

Nr	Tähelepanek	Järeldus	Soovitus	Auditeeritava kommentaar
Tähelepanek – toetuse saaja ei ole Ametit (PRIA) viivitamata teavitanud muudatusest kasvatava kalaliigi osas, olulisus – oluline				
1.1	Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja on kohustatud vastavalt 1) KTKS ⁴ § 19 ⁸ lg 3 p 5 taotlema taotluse rahuldamise otsuse teinud asutuse	Toetuse saaja ei ole toimingu läbiviimise ajal kasvatava kalaliigi	Järgida toetatava tegevusega seotud muudatustest	Kalaliigi muutmise võimalikusest rääkisime suuliselt PRIA-

⁴ Kalandusturu korraldamise seadus, vastu võetud 17.12.2003 (RT I 2003, 88, 593)

	<p>nõusolekut toetuse kasutamise tingimuste muutmiseks;</p> <p>2) meetme 2.1⁵ määruse § 19 lg 2 viivitamata teavitama ametit kirjalikult ilmnenu asjaolust, mis võib mõjutada toetuse väljamaksmise kohta otsuse tegemist või toetuse kasutamisega seotud asjaoludest, mille tõttu toetuse taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged;</p> <p>3) meetme 2.1 määruse § 19 lg 4 p 2 viivitamata teavitama ametit kirjalikult kuni Ameti poolt toetuse rahuldamise otsuse tegemisest seitsme aasta möödumiseni toetatava tegevusega seotud muudatusest Ameti kooskõlastuse saamiseks.</p> <p>Toetuse saaja on Ametile (<i>edaspidi</i> PRIA) 28.01.2009 esitatud toetuse taotluse avalduse p 31 kohaselt toetust taotlenud uue vesiviljeluskasvanduse püstitamiseks mageveekala tilaapia kasvatamiseks.</p> <p>Auditi kohapealsete toimingute läbiviimise ajal toetuse saaja juures 22.03.2012 olid vesiviljeluskasvanduses tilaapia asemel paalia maimud ja vikerforelli kalad.</p> <p>Toetuse saaja ei olnud seisuga 22.03.2012 PRIA-le vastavasisulist teadet kirjalikult esitanud. PRIA-t tuleb teavitada muudatusest enne muudatuse tegemist.</p> <p>Toetuse saaja on PRIA-le vastavasisulise kirjaliku avalduse esitanud 25.04.2012 (st mitte enne kalaliigi asendamist vaid peale muudatuse tegemist). Amet on toetuse saaja avalduse rahuldanud 02.05.2012.</p>	<p>muudatusest PRIA-t nõuetekohaselt teavitatud ja muudatuse tegemiseks nõusolekut küsinud, millega kaasneb toetuse mittesihipärase kasutamise risk.</p>	<p>teavitamise nõudeid.</p>	<p>ga. Tänapäevaks on see ka kirjalikult kooskõlastatud. Edaspidi oleme tähelepanelikumad ja teavitame kirjalikult koheselt.</p>
--	--	--	-----------------------------	--

⁵ Põllumajandusministri 12.05.2008. a määrus nr 46 Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava meetme 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“ raames teotuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord (RTL 2008, 39, 557)